

Nr 555.

Av herr Hansson i Skegrie m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 151, angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.

Då frågan om tillverkning och försäljning av ciderdrycker enligt samma regler som gäller för maltdrycker under senare tid varit föremål för riksdagens behandling, har riksdagen hänvisat till att frågan borde tagas upp till avgörande i samband med alkohollagstiftningens utformning över huvud taget. I den nu framlagda propositionen angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m. har departementschefen i överensstämmelse med den ståndpunkt, som nykterhetskommitténs majoritet intagit, förordat, att någon ändring i grunderna för ciderdryckernas tillverkning och försäljning icke skall ske. Det betyder sålunda, att cider, så snart den innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol, även i fortsättningen skulle räknas som vin och försäljas enligt den ordning som gäller för vin.

Nykterhetskommittén har ganska utförligt diskuterat ciderfrågan. Kommittén har därvid hävdad, att tillverkning och försäljning av cider enligt de grunder som gäller för maltdrycker skulle innebära en nettoökning av alkoholkonsumtionen, emedan cidern enligt kommitténs uppfattning snarare skulle konkurrera med de alkoholfria läskedryckerna än med vin och öl. Vidare har nykterhetskommittén ansett, att cidertillverkningen icke skulle innebära några större ekonomiska fördelar för fruktodlingen. Departementschefen har i propositionen med anslutning till nykterhetskommitténs betänkande uttalat, att producentintressena måste träda tillbaka på grund av frågans nykterhetspolitiska betydelse.

Mot den ståndpunkt, som nykterhetskommitténs majoritet i denna fråga intagit, reserverade sig ledamoten herr Onsjö och föreslog, att cider med en alkoholhalt av högst 2,8 viktprocent skulle åtminstone försöksvis och tills vidare få säljas enligt i huvudsak den ordning, som kommittén föreslagit för försäljning av öl (klass II). Reservanten underströk, att majoritetens ståndpunkt icke var förenlig med kommitténs strävanden att bortaga ur nykterhetssynpunkt mindre betydelsefulla restriktioner. Herr Onsjö framhöll vidare i sin reservation, att en cidertiförsäljning enligt de grunder han föreslagit skulle främja en övergång från starkare till svagare alkoholdrycker.

Den nykterhetspolitiska motivering, som kommitténs majoritet liksom departementschefen anfört för sin ståndpunkt, kan enligt vår uppfattning icke hållas. Cidern kan på grund av sin fruktsyrehalt icke användas i berus-

ningssyfte, vilket för övrigt nykterhetskommittén medgivit i sitt betänkande. Det torde ej vara riktigt, att cider med 2,8 volymprocent alkohol i första hand skulle konkurrera med läskedryckerna. Det bör nämligen stå klart, att sådan cider aldrig kan säljas till så billigt pris som läskedryckerna. Det torde i stället bli vinkonsumtionen, som skulle minskas genom ändrade bestämmelser för cidern. I de länder, där cidern säljs enligt här avsedda grunder äger rum, har såvitt vi har oss bekant icke några olägenheter ur nykterhetspolitisk synpunkt framträtt. Det synes oss tvärtom vara så, att försäljning av cider enligt de grunder som gäller för maltdrycker skulle främja en sådan förskjutning av konsumtionen till alkoholsvaga drycker, som nykterhetskommittén och departementschefen velat förorda.

Departementschefen har i propositionen framhållit, att nuvarande bestämmelser icke hindrar, att cider tillverkas och försäljes, men att någon marknad för denna vara dock icke finnes. Det är naturligtvis riktigt, men en ändring av bestämmelserna för cidern av det slag, som vi ovan diskuterat, skulle i betydande utsträckning öppna marknaden för cidern. En sådan utveckling skulle medföra stora ekonomiska fördelar för vårt land. Härigenom skulle den nuvarande stora importen av lätta viner motverkas till gagn för vår valutareserv. Men framför allt skulle härigenom skapas möjligheter för avsättning av den svenska frukten. Nykterhetskommittén har visserligen, såsom ovan framhållits, ansett, att cidertillverkningen icke skulle kunna bli av någon större ekonomisk betydelse för fruktodlingen. Denna uppfattning delas icke av de stora fruktorganisationerna, Sveriges pomologiska förening, Svenska fruktföreningen och Sveriges yrkesfruktodlars riksförbund, vilka i sina remissyttranden understrukt cidertillverkningens betydelse för fruktodlingen. Även lantbruksstyrelsen har i sitt remissyttrande framhållit, att det är angeläget, att den svenska fruktodlingen ej hindras i sina strävanden att vinna ökat avsättningsutrymme. I de stora fruktproducerande länderna är cidern framställningen av stor betydelse för avsättningen av frukten, framför allt av sådan frukt som icke kan säljas som konsumtionsfrukt. Det är enligt vår uppfattning nödvändigt, att även i vårt land fruktodlingen på detta sätt erhåller stöd från det allmännas sida.

Vi vill därför förorda, att nykterhetslagstiftningen utformas på sådant sätt, att cider med en alkoholhalt av 2,8 viktprocent får försäljas enligt de grunder, som gäller för maltdrycker. Då cider i framställning ställer sig dyrare än maltdrycker, förutsatt att fruktodlaren skall få skälig ersättning för råvaran, är det önskvärt, att cidertillverkningen i beskattningshänseende får en välvillig behandling. Det synes oss böra eftersträvas, att cidern skall kunna säljas till ungefär samma pris som öl.

Med hänvisning till vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 151 måtte besluta, att tillverkning och försäljning av ciderdrycker med en alkoholhalt av högst 2,8 viktprocent må äga rum

enligt de regler som gäller för maltdrycker, samt uppdra åt vederbörande utskott att utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext.

Stockholm den 10 mars 1954.

Nils G. Hansson
i Skegrie.

Stig F. Hansson
i Önnarp.

Anders Pettersson
i Dahl.
